

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyně Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: P. B. B., narozený X, t. č. pobytem v ČR v Zařízení pro zajištění cizinců X,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, IČO: 00007064, pošt. schr. 21/OAM, sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 27. 7. 2022 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 7. 2022, č. j. OAM-127/LE-BA05-VL15-PS-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobou naříkaným rozhodnutím ze dne 7. 7. 2022, č. j. OAM-127/LE-BA05-VL15-PS-2022, žalovaný rozhodl tak, že je žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o azylu**), zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců (dále jen **ZZC**); ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 21. 10. 2022. Důvodem pro vydání napadeného

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

rozhodnutí byla mimo jiné skutečnost, že žalobce podal dne 4. 7. 2022 v ZZC žádost o udělení mezinárodní ochrany poté, co byl zajištěn Policií ČR za účelem realizace správního vyhoštění rozhodnutím ze dne 27. 6. 2022, č. j. KRPU-122633-25/ČJ-2022-040022-SV-ZZC, když důvodem zajištění žalobce byla skutečnost, že pobýval na území ČR bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn.

II.

Žaloba

2. V žalobě vytýkal žalobce žalovanému nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, kterou spatřoval v nedostatečném odůvodnění toho, v čem žalovaný spatřoval možné narušení průběhu řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, kdyby nebyl žalobce zajištěn. K tvrzení žalovaného, že dosavadní způsob života žalobce svědčí o nerespektování právního řádu ČR, žalobce uvedl, že nepáchal žádnou trestnou činnost, byl v ČR „pouze“ nelegálně. Z toho důvodu ho však dle žalobce nelze automaticky odsuzovat jako osobu, která nerespektuje právní řád, neboť společenská škodlivost takového jednání je nízká, a měla by být tak zohledněna, neboť nebyl nikterak narušen veřejný pořádek ani nebyly ohroženy jakékoliv individuální či společenské zájmy, aby důsledkem bylo omezení osobní svobody. **Napadené rozhodnutí v důsledku toho žalobce považoval za obecně koncipované a dopadající na situaci každého nelegálně pobývajícího cizince v ČR. To mají dále dokládat rozhodnutí ohledně dalších cizinců pocházejících z Nepálu či Indie, kteří se ocitli v téže situaci.** Dále žalobce nesouhlasil s argumentací žalovaného stran prokázání existence oprávněných důvodů domnívat se, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla žalobcem podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Ačkoliv tento argument žalovaný uvedl v napadeném rozhodnutí, v jeho závěru na druhou stranu uvedl, že **nemůže vyloučit, že bude vyřizovat žádost o mezinárodní ochranu žalobce standardně, tj. nikoliv pouze jako zjevně nedůvodnou žádost s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění.** Žalovaný tak na jednu stranu jako jediný argument v celém rozhodnutí uvedl, že žádost byla podána naprosto účelově s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění, a proto musí být žalobce zajištěn, na druhou stranu v závěru tvrdil opak, tj. že nebude uplatňovat § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu. Žalovaný tak zastává názor, který zároveň vyvrací. V tomto shledal žalobce rozhodnutí nesrozumitelným a vnitřně rozporným. Závěrem žalobce nesouhlasil rovněž s tvrzením žalovaného stran možnosti dřívějšího podání žádosti o mezinárodní ochranu. Taková tvrzení považoval žalovaný za rozporná s judikaturou správních soudů (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 3. 5. 2022, č. j. 34 Az 21/2020 – 68), kdy takové jednání nelze vykládat k tíži cizince. Z výše uvedených důvodů poté žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného

3. Ve vyjádření k žalobě dne 1. 8. 2022 žalovaný nesouhlasil s žalobou a byl i nadále toho přesvědčen, že z napadeného rozhodnutí je seznatelné, z jakých podkladů vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy dovedly. Žalovaný dle svého názoru v napadeném rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Dále žalovaný zopakoval, že žalobce odcestoval z Nepálu za prací, kdy jeho cílovou zemí byla Itálie a ČR pouze tranzitoval. Svůj cestovní doklad nechal u zaměstnavatele na Ukrajině,

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

kde měl vyznačeno vízum. Z takového jednání žalovaný vyvodil účelovost podané žádosti. Zároveň měl žalovaný za přezkoumatelným způsobem odůvodněné, že u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující hrubé nerespektování právního řádu ČR. Jednání žalobce nepředstavovalo dostatečnou záruku, že by v průběhu azylového řízení spolupracoval se správním orgánem a případně respektoval důsledky negativního rozhodnutí ve věci jeho žádosti. Nemožnost uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu žalovaný dostatečně zdůvodnil v napadeném rozhodnutí na str. 4. Volba mírnějších opatření než zajištění je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření, a že uložení zvláštních opatření je dostatečné k zabezpečení účasti na azylovém řízení. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel azylové správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření (viz rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2016, č.j. 7 Azs 185/2016 – 23 či ze dne 14. 7. 2017, č. j. 4 Azs 105/2017-24). Žalovaný rovněž setrval na svém stanovisku, že v případě žalobce jakožto žadatele o udělení mezinárodní ochrany zajištěného dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu jsou naplněny kumulativně tři podmínky, a to: i) žádost o mezinárodní ochranu musí být podána v ZZC; ii) musí existovat oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění (...), nebo jej pozdržet. V případě žalobce je nesporné, že žádost o mezinárodní ochranu podal až po zahájení správního řízení o vyhoštění a po svém zajištění a umístění do ZZC, svou žádost o mezinárodní ochranu tak podal až v okamžiku, kdy mu již reálně hrozilo, že bude vyhoštění realizováno. Zákon o azylu nepožaduje, aby byla najisto dána účelovost podané žádosti, ale předpokládá pouze existenci oprávněných důvodů vedoucích k domněnce o účelovosti takové žádosti, což dle žalovaného je v případě žalobce splněno; iii) skutečnost, že cizinec mohl o udělení mezinárodní ochrany požádat již dříve. Z výše uvedených důvodů poté žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl.

IV.

Posouzení věci soudem

4. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).
5. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, neboť byly pro takový postup splněny podmínky dle § 51 odst. 1 s.ř.s. a napadené výroky rozhodnutí správního orgánu přezkoumal v mezích žalobních bodů.

V.

Rozhodnutí soudu

6. Žaloba je nedůvodná.
7. Ze správního spisu vyplývá, že s žalobcem bylo dne 27. 6. 2022, rozhodnutím č. j. KRPÚ-122633-15/ČJ-2022-040022 zahájeno řízení o uložení správního vyhoštění a současně byl rozhodnutím Policie ČR z téhož dne zajištěn dle § 124 zákona o pobytu cizinců, a to za účelem realizace správního vyhoštění a byl umístěn do ZZC. Důvodem k takovému postupu byla především skutečnost, že žalobce nepředložil hlídce Policie ČR žádný doklad prokazující jeho totožnost ani jiný doklad opravňující jej ke vstupu a pobytu na území ČR. Do protokolu o výslechu v rámci řízení o správním vyhoštění dne 27. 6. 2022 žalobce popsal, že z Nepálu na Ukrajinu vycestoval s cestovním dokladem a pracovním vízem. Poté, co opustil Ukrajinu a vydal se do Rumunska, zůstal cestovní doklad u zaměstnavatele na Ukrajině. Do Evropy cestoval za prací, konkrétně směřoval do Itálie. Z Ukrajiny do

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Rumunská již žalobce cestoval ilegálně. Z Rumunska poté cestoval skrytým způsobem za pomoci převaděče v nákladovém prostoru směrem Itálie, než byl zastaven hlídkou PČR na území ČR. Žalobce potvrdil, že si byl vědom, že k překračování státních hranic musí disponovat platným cestovním dokladem, dále vyloučil jakékoliv problémy v zemi původu (vyjma nedostatku pracovních příležitostí). Dne 4. 7. 2022 poté podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu v ČR.

8. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu „*ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*“
9. Dle § 47 odst. 1 zákona o azylu „*Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.*“
10. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu „*Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.*“
11. První okruh žalobních námitek směřoval vůči aplikaci § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu na žalobcův případ pro absenci důvodů k takovému postupu. K tomu soud uvádí, že v projednávané věci žalovaný postupoval podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a žalobce zajistil proto, že jednak byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v ZZC, a jednak existovaly oprávněné důvody domnívat se, že tuto žádost žalobce podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany mnohem dříve (žádost podal až týden po zadržení Policií ČR). V této souvislosti soud odkazuje na závěry učiněné v rozsudku NSS ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 – 48, kde se uvádí, že: „*V případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadateli hrozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová.*“ Soud dodává, že v napadeném rozhodnutí žalovaný dále rozvedl, z jakých dalších důvodů se domníval, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a to konkrétně na straně 3 napadeného rozhodnutí. Mezi těmito důvody uvedl žalovaný zejména vědomý neoprávněný vstup a pobyt na území ČR bez povolení k pobytu; zahájené řízení o uložení správního vyhoštění, záměr cestovat do Itálie za prací s tím, že ČR žalobce pouze tranzitoval; dle žalobcova tvrzení mu v zemi původu nic nehrozí; důvod k vycestování ze země původu byl motivován ryze ekonomickými pohnutkami. Z uvedeného žalovaný správně usoudil, že takový přístup nekoresponduje se skutečnou potřebou ochrany a mezinárodní záštitou, již se žalobce podanou žádostí domáhal. Jak dále vyplývá z napadeného rozhodnutí, v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobci nebránily žádné překážky, neboť měl po vstupu na území ČR možnost volného pohybu, a tudíž i příležitost podat žádost o mezinárodní ochranu, což ostatně zdůraznil i žalovaný. K uvedenému soud dále upozorňuje, že žalobce přicestoval na území ČR minimálně přes území dalších dvou členských států EU, kde mohl svou žádost podat. Dle názoru soudu nelze rovněž odhlédnout od skutečnosti, že žalobce pro vstup na území ČR využil služeb převaděče, přicestoval skrytým způsobem a

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

především vyjádřil svůj záměr dostat se do Itálie, jako své cílové destinace, s tím, že ČR pouze tranzituje. Takový přístup pak ovšem nekoresponduje s již vyjádřeným názorem o skutečné potřebě ochrany a mezinárodní záštity, jíž se žalobce podanou žádostí v ČR domáhal. Jestliže tedy tak žalobce neučinil dříve, zřejmě nepovažoval jím uváděné důvody v žádosti za natolik palčivé, aby jej přiměly vyhledat pomoc co nejdříve od zjištění rozhodných skutečností. Soud souhlasí s názorem žalovaného, že v případě žalobce jsou dány významné důvody k tomu domnívat se, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a jeho zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu tak bylo nezbytně nutné.

12. S ohledem na výše uvedené se tak jeví jako zcela lichá i námitka žalobce, jíž vytýká žalovanému obecnost napadeného rozhodnutí. Dikce ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu jasně a srozumitelně stanovuje pravidla, za jejichž naplnění může být cizinec zajištěn. Z obsahu předmětného ustanovení rovněž vyplývá, že jeho obsah nedopadá pouze na cizince pobývající na území ČR nelegálně, nýbrž k těmto okolnostem je nutné přidružit i další okolnosti, jimiž jsou např. podání žádosti o mezinárodní ochranu v ZZC, existence hrozby realizace správního vyhoštění a skutečnost, že žalobce mohl požádat o mezinárodní ochranu dříve. Jelikož veškeré tyto individuální okolnosti a skutečnosti byly v případě žalobce naplněny a zohledněny, nemůže se jednat o obecné rozhodnutí dopadající na každého nelegálně pobývajícího cizince na území ČR, nýbrž na určitou skupinu cizinců, kteří splňují výše uvedené podmínky pro zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Skutečnost, že rozhodnutí bývají mnohdy velmi podobná, je zapříčiněno podobností skutkového stavu nezbytného pro aplikaci příslušného ustanovení zákona o azylu. Žalovaný se v rozhodnutí zároveň zabýval otázkou, zda lze žalobce považovat za zranitelnou osobu ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu, a soud se s jeho negativním závěrem ztotožňuje. S ohledem na uvedené, soud neshledal důvodnou námitku žalobce, že napadené rozhodnutí je obecné a koncipované na situaci každého nelegálně pobývajícího cizince v ČR, neboť je zřejmé, že žalovaným byly vzaty v úvahu a zhodnoceny individuální okolnosti týkající se žalobce.
13. Žalobce dále nesouhlasil s tvrzením žalovaného, že by v případě propuštění ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany; žalovaný neměl dále uvést, čím by měl být průběh řízení narušen. V této souvislosti poté žalobce uvedl, že nepáchal žádnou trestnou činnost, byl v ČR „pouze“ nelegálně. Z toho důvodu neměl být automaticky odsuzován jako osoba, která nerespektuje právní řád, neboť společenská škodlivost takového jednání je nízká, a měla by být tak zohledněna, neboť nebyl nikterak narušen veřejný pořádek ani nebyly ohroženy jakékoliv individuální či společenské zájmy. Jak bylo uvedeno výše, v případě žalobce byly splněny podmínky pro jeho zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Nezbytností trvat na zajištění žalobce se žalovaný zabýval na str. 3 – 4 napadeného rozhodnutí, kde jsou uvedeny důvody, z nichž žalovaný dovodil, že by propuštěním žalobce došlo k ohrožení průběhu řízení o žádosti o mezinárodní ochranu a dále se zabýval tím, proč nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné. Dosavadní chování žalobce (vědomé cestování bez povolení ke vstupu a dalšímu pobytu na území ČR, podání žádosti až po zajištění a přemístění do ZZC, reálná možnost realizace správního vyhoštění, cílová destinace Itálie, využití služeb převaděčů, cestování skrytým způsobem) i dle názoru soudu nevylučuje, že by se žalobce nyní, kdy se nachází v obtížné situaci, nepokusil zprůtrhat kontakt se správními orgány, skrývat se na území ČR a tím narušovat řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, eventuálně posléze navazující realizování rozhodnutí o uložení správním vyhoštění. Co se týče bagatelizování protiprávního jednání žalobce, konstatuje soud, že skutečnost, že

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

žalobce nepáchal trestnou činnost, je sice chvályhodná, avšak s ohledem na další skutečnosti v případě spíše druhořadá. Primárním pro posouzení splnění důvodnosti zajištění žalobce v tomto případě jsou podmínky uvedené dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Současně soud nesouhlasí s tvrzením žalobce ohledně nenarušení veřejného zájmu, neboť ten sleduje právě to, aby se na území ČR zdržovali pouze cizinci, kteří disponují příslušnými oprávněními a na území ČR vstoupili v souladu se zákonem, nikoliv tedy způsobem, jakým tak učinil žalobce. Soud se v tomto směru ztotožnil se závěry žalovaného a souhlasí s tím, že dosavadní způsob života žalobce v minulosti svědčí o nerespektování právního řádu ČR.

14. Soud neshledal důvodnou ani tu část námitky, jíž žalobce namítal vnitřní rozpornost napadeného rozhodnutí spočívající v tvrzení o účelovosti žádosti a současném nevyloučení aplikace § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu. K uvedené námitce odkazuje soud na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 11. 2016, č. j. 75 Az 42/2016 – 25, v němž soud vnitřní rozpornost takových závěrů vyloučil a tyto jsou aplikovatelné i na nynější případ žalobce.
15. S tvrzením žalobce ohledně irelevantnosti doby podání žádosti, resp. vyloučení takové okolnosti jako přítěžující, se soud neztotožnil, neboť jak vyplývá z žalobcem citované judikatury, nelze uvažovat o účelovosti podané žádosti ryze na základě doby jejího podání či klást takovou skutečnost žalobci k tíži, nicméně soud je i nadále toho názoru, že nic nebrání tomu, aby za individuálních okolností mohla taková skutečnost být vykládána jako vodítko udávající směr pro úvahy a následné závěry o účelovosti takového jednání. V daném případě, kdy žalobce podal žádost za daných okolností (hrozící vyhoštění, zajištění, nelegální pobyt na území ČR atd.), pak považuje soud výklad této skutečnosti ze strany žalovaného za příléhavý situaci. Ostatně, v tomto směru se vyjádřil obdobně i NSS soud ve svém rozsudku ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 – 48, jehož závěry lze stáhnout i na nynější případ žalobce „*V případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadateli hrozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová*“.
16. Na základě shora uvedeného lze shrnout, že žalovaný přistoupil k zajištění žalobce za splnění zákonných podmínek, na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, a jeho úvahy netrpěly žádnými vnitřními rozpory či zjevnými nesprávnostmi. Napadené rozhodnutí respektovalo všechny individuální okolnosti případu, které byly žalovanému známy, včetně žalobcovy pobytové historie na území ČR, a jeho odůvodnění bylo dostatečné a přezkoumatelné. Z uvedených důvodů soud dle § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu zamítl (výrok I. rozsudku).

VI.

Náklady řízení

17. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána (výrok II. rozsudku).

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 15. srpna 2022

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.